

Litterointimerkinnät

PUHUJA:	Nimestä ei saanut selvää
sa- (sana)	sana jää kesken epävarmasti kuultu jakso puheessa tai epävarmasti tunnistettu puhuja
(-)	sana, josta ei ole saatu selvää
(--)	useampia sanoja, joista ei ole saatu selvää
, . ? :	kieliopin mukainen välimerkki tai alle 10 sekunnin tauko puheessa

R. VILJANEN: Hyvät kuulijat ja median edustajat, lämpimästi tervetuloa tähän meidän yhteiseen tiedotustilaisuuteen terveysturvallisesta matkustamisesta Suomeen. Lentoaseman lentoliikenne sekä lentokenttäympäristö on ottanut vastaan Suomen suurinta korona iskuja. Lentokentän matkustajaliikenne on nyt yli 90 % alle normaalitason ja myös rahtiliikenne on puolet. Vantaa on vastuussa Helsinki-Vantaan lentokentän terveysturvallisuuden järjestämisestä. Nykyisessä maahantuloa koskevassa lainsäädännössä on koronapandemian aikana havaittu selviä puutteita. Kansainvälisesti on jo otettu käyttöön negatiivinen testitodistus ja rokotetodistus maahantulon ehtona. Suomessa tätä ei lainsäädännössä tai aluehallintoviraston määräyksissä tunneta, vaikka se on realistinen keino taata turvallinen maahantulo. Sen avulla voidaan mahdollistaa myös lentoliikenteen hallittu elpyminen. Suomi on jäänyt selvästi jälkeen eurooppalaisesta ja kansainvälisistä käytänteistä. Euroopassa ei ole enää juuri maita, joissa ei vaadita lähtömaissa tapahtuvaa terveystarkistusta. Jollei sujuvaa ja elpymisen mahdollistavaa terveysturvallisuuden mallia kyetä rakentamaan, riskinä on että Suomi menettää hyvän asemansa lentoliikenteen ympäristöystävällisenä ja tehokkaimpana logistisena hubina. Lisäksi lentokenttä ympäristö on Suomen toiseksi suurin yritysalue ja se tuottaa koko Suomen bruttokansantuotteesta 4 %. Suomen kansallinen kilpailukyky on rakennettu erityisesti lentoliikenteen varaan. Terveysturvallisuuden järjestelyt perustuvat nykyisiin siihen, että rajat pidetään käytännössä kiinni. Jotta Suomi pääsee mukaan lentoliikenteen elpymiseen asialla on jo kiire. Tulevan kesän matkustajaliikenteen elpyminen on oltava mahdollinen myös Suomessa. Suomi on jo tähän mennessä menettänyt työ- ja elinkeinoministeriön asettaman selvitysmies Kari Savolaisen mukaan lentoliikenteen alasajon vuoksi 16 000 työpaikkaa. Tämä on liikaa, nyt on toimittava jottei tulevaakin kesää menetetä ja Suomi pääsee kasvuun mukaan. Olemme odottaneet ja pyytäneet ministeriöiden ja aluehallintoviraston päätöksiä asiassa. Kun niitä ei ole

tehty, Vantaan kaupunki asetti työryhmän tekemään pikaisessa aikataulussa esitystä realistisesta terveysturvallisesta lentokentän toimintamallista. Tavoitteena on, että tämä konkreettinen ehdotus vauhdittaa asian päätöksentekoa keskushallinnossa ja antaa lento- ja satamaliikenteen toimijoiden asiantuntijanäkemyksen suunnittelun perustaksi. Ehdotus onkin valmisteltu alan keskeisten toimijoiden kanssa, mukana ovat olleet Vantaan kaupungin lisäksi Helsingin kaupunki, Finnavia, Finnair sekä asiantuntijoina Aluehallintovirasto ja THL. Kyseessä on toimintamalli, joka vaatii valtioneuvostolta lainvalmistelua ja esitysehdotuksen antamista eduskunnan käsittelyyn. Koska maahantulojärjestelyillä on oikeusvaikutuksia matkustajille, ne eivät voi olla vapaaehtoisia, perustua vain yleisluontoisiin suosituksiin taikka perustua yhden yrityksen vapaaehtoiseen toimintaan. Terveystarkastuksen vaatimuksien on perustuttava lainsäädäntöön ja velvoittaviin määräyksiin. Näkökulma tänään julkistettavassa esityksessä on palautumisvaiheen sujuva ja turvallinen matkustaminen. Tavoitteena on, että matkustajamäärät nousevat, jolloin Suomen rajoilla ei ole enää mahdollista pitää matkustajien kasvavan määrän takia nykyisen kaltaista kaikkien matkustajien testausta tai tarkistusta. Sisärajalvonta on hallituksen päätöksen nojalla voimassa vain 25.5. asti, jolloin pitäisi korvaavat terveysturvallisuuskäytänteet olla jo käytössä. Normaalitylanteessa Helsinki-Vantaan lentokentälle tuli vielä vuonna 2019 yhdessä päivässä keskimäärin yli 60 000 matkustajaa ja tämä on se näkymä, johon terveysturvallisesti tulee uudelleen vähintään päästä. Korona tulee kulkemaan kanssamme vielä pitkään, varsinkin kansainvälisessä liikenteessä, siksi juuri matkustamiseen tulee tehdä järkevät ja matkustajamäärän kasvun mahdollistamat turvalliset järjestelyt.

Lämpimästi tervetuloa tähän julkistustilaisuuteen. Työryhmän ehdotuksen esittelee sen puheenjohtaja HUSin ylilääkäri Eero Hirvensalo, sen jälkeen kommenttipuheenvuoron pitävät THL:n pääjohtaja Markku Tervahauta, Helsingin pormestari Jan Vapaavuori, Finavian toimitusjohtaja Kimmo Mäki ja Finnairin toimitusjohtaja Topi Manner. Lopuksi on mahdollisuus tehdä kysymyksiä. Kiitoksia ja ole hyvä työryhmän puheenjohtajalle seuraava puheenvuoro.

E. HIRVENSALO: Minulla on ollut ilo toimia tai sanotaanko kunnia toimia tämän terveysturvallisuustyöryhmän tukiryhmän puheenjohtajana syyskuun alusta lähtien viime vuodesta. Ja olen nähnyt miten lentoasemalla terveysturvallisuutta on rakennettu, miten siitä on luotu erittäin hyvä systeemi, jolla on pystytty takaamaan prosessi jolla matkustajamääriä on voitu terveystarkastaa. Tämä työryhmä on laatinut nyt suosituksen perustuen pitkälti siihen kokemukseen, mikä on saatu tästä toiminnasta ja niihin tietoihin, mitä on meillä olemassa asiasta ja myöskin uudesta tilannekuvasta, mitä on saatu tämän taudin etenemisen ja hoidon tiimoilta. Tämä asiantuntijaryhmä on laajapohjanen ja me olemme pyrkineet tekemään semmosen mallin, joka olisi käytännössä toteutettavissa hyvin nopeasti tai käytännössä heti. Se mikä on hyvin tärkeää, on hahmottaa tätä tilannekuvaa ja tätä mikä on riskienhallinnan tila tällä hetkellä. Jos me ajatellaan tätä taudin leviämisten ja sen estoa, mikä on ollu tietenkin hyvin tärkeä kokonaisuuden kannalta, että se on voitu

tehdä näin, mutta se on voitu tehdä osittain, meidän emme ole voineet estää taudin tuloa Suomeen. Kuitenkin Suomessa tämä taudin hoito on ollut tehokasta ja siihen on pystytty uhraamaan voimavaroja sillä tavalla, että voidaan sanoa, että kaikki mitä on voitu tehdä, on tehty. Kesään mennessä on selvää, että rokotuskattavuus tulee nousemaan ja tämä asia tulee huomioida, kun mietitään, mikä on sen jälkeen riski laajojen väestöryhmien sairastumiseen. Se koko ajan pienenee ja erityisesti nämä riskiryhmien sairastumiset vähenevät ja myöskin sitten tän taudin vakavuus siinä mielessä tai sen seuraukset pienenevät. Ja nyt joudutaankin sitten miettimään, miten paljon me joudumme sitten tai voimme uhrata vielä resursseja, varoja ja toimintoja sillä tavalla, että mikään tähän pandemiaan liittyvä riski ei enää realisoidu. Tämä tilannekuvan hahmottaminen on äärettömän tärkeää, koska me jatkamme sillä tavalla, että matkailua ei esimerkiksi ole, nyt tätä katsotaan matkailun perspektiivistä, eikä matkailua tule. Me hyvin voimme taata kaikkien matkustajien terveystarkastuksen ja olla hyvin varmoja, että tautia tulee erittäin vähän maahan. Mutta tämä ei voi olla se jatkumo, tähän ei voida jäädä tähän tilanteeseen, kaikki ymmärtää sen. Me tiedämme sen nyt kokemuksesta, että terveystarkastustoiminta on maahantullessa mahdollista silloin, kun on pienet volyymit ja tällä hetkellä se volyymi esimerkiksi lentoasemalla on noin 7 prosenttia siitä, mitä se keskimäärin on. Se on hyvin pieni luku, jos ajatellaan toiminnan normaalia tilannetta. Ja nyt kun tämä malli, joka sitoo kohtalaisen paljon terveydenhuollon henkilöstöä, jos se haluttaisiin moninkertaistaa, niin se edellyttää käytännössä ratkaisuja, jotka ajavat ne terveystarkastustoimet tai mitä sovitaan tehtäväksi, se täytyy tapahtua tuloterminaalin ulkopuolella. On täysin mahdotonta, on se sitten satama tai lentoasema, järjestää suurten matkustajamäärien yhtäaikaista terveystarkastustoimintaa. Ja sitten myöskin täytyy ymmärtää se, että lähtökohtana on se, että sairaana tai tartuttavana matkalle ei tule lähteä. Tämä on asia, joka silloin pandemian alkuvaiheessa oli mahdoton toteuttaa, koska ihmiset tulivat paniikissa Suomeen takaisin kotimaahan ja silloin heistä monet kantoivat virusta. Tällä hetkellä tilanne on toinen, se matkustaminen ei ole enää paniikinomaista. Nää suositukset on jaettu, jaksotettu kevään ja kesän aikana käyttöönotettaviksi sillä tavalla, että se on nimenomaan reaalisesti toteutettavissa. Terveenä matkustamista ei haluta rajoittaa ja matkustus tehdään turvalliseksi. Jos kaikki matkustajat ovat terveitä lentokoneessa, tartunta riskiä ei ole. Toimintamallit ovat selkeitä ja kaikille matkustajille etukäteen tiedotettavissa. Heidän pitää tietää, mitkä pelisäännöt ovat. Tämä on sitä ohjaavaa määräyksen tasoista tiedottamista. Matkustamisen luonnetta koskevista rajoituksista luovutaan eli vapaa matkustaminen siinä mielessä tulisi olla lähtökohta. Jotta tämä onnistuu, suosituksen pääkohtana on se, että tämä matkustajan terveys varmistetaan lähtömaassa lipun tarkistuksen yhteydessä. Eli henkilö joka haluaa matkustaa, hänellä täytyy olla rokotustodistus tai todistus taudin sairastumisesta tai sitten negatiivinen voimassa oleva testitodistus. Jos joku näistä on voimassa ja kaikki matkustajat täyttävät nämä ehdot, niin riski silloin a.) sairastua lentokoneessa vähenee tai missä tahansa laivallakin vähenee dramaattisesti nykyisesti ja se, kun sitä tarkastusta ei tarvitse enää tehdä siihen maahan tullessa, niin tässä voitetaan se ruuhkautuminen ja sen toiminnan järjestäminen ja myöskin se riski maahan saapuvista virusta kantavista henkilöistä. Tietenkin täytyy noudattaa

EU:ssa luotuja normeja ja myöskin terveystodistusten osalta täytyisi olla yhteneväinen käytäntö mahdollisimman pitkälle. Tämän tarkistamisen tulisi olla liikenneyhtiöitä velvoittava, siis sanktion uhalla se täytyy toteuttaa. Tällä hetkelläkin jokainen matkustaja joutuu esittämään voimassa olevan matkalipun, jatkossa matkalippu + terveystodistus yhtä lailla helppo tapa todentaa kyky matkustaa terveenä. Saapuvien matkustajien terveystarkastuksista siis luovutaan kokonaan eli tätä ei tehdä tulevaisuudessa ollenkaan. Sitä voidaan tietenkin järjestää niin, että se on valvottuna pistokokeina, jolloin katsotaan, että lentoyhtiöt tai laivayhtiöt oikeesti tätä toimintaa noudattaa. Ja jos se on sanktoitua, niin silloin se myös nopeasti tulee kyllä hyvinkin noudatetuksi tämä määräys. Finentry, joka on järjestelmä, sähköinen järjestelmä, jonka perusteella matkustaja voi tällä hetkellä varata laboratoriotestiin itselleen ajan soveltuu myös alustaksi, jolla voi esittää oman terveydentilan statuksensa. Ja se on nyt tällä hetkellä niin valmis, että sitä pystytään käytännössä käyttämään ja se on aikaisemmin valmis, kuin tämä EU-tasoinen todistus. Ja nyt tämän suosituksen mukaan tämä Finentry pitäisi ottaa mahdollisimman laajalti käyttöön välittömästi, jotta se hyödynnettävyys ja se helppous, jolla matkustajat pystyy asiat esittämään voidaan aloittaa nyt. Ja niin kauan kuin testaustoimintaa nykyisellä mallilla järjestetään, se auttaa sen testausajanvaraamisessa. Sisärajavälvonnasta tulee luopua, mutta tässä vaiheessa, kun tätä asiaa harjotellaan ja tehdään, niin rajavalvonta voi hyvin ja suostuu tekemään EU:n ulkopuolisista maista saapuvien tarkastukset sillä tavalla, että passintarkastuksen yhteydessä tämä terveystarkastustodistus myöskin tarkistetaan. Siinä se onnistuu ilman uutta prosessia tämän asian järjestämiseksi. Toisin sanoen tämä EU:n sisäinen liikenne olisi astetta helpompaa kuin EU:n ulkopuolinen liikenne. Ja tietenkin tämä nyt jo hioutunut terveysturvallisuuden varmistaminen, mikä lentokentillä on tehty ja myöskin satamissa, niin tämä voidaan tämä malli nyt harjoteltuna, sitä voidaan rajotetusti käyttää harkittuna esimerkiksi kohdennettuihin tiettyihin lentoihin, jos tilanne muuttuu huonommaksi voidaan tehdä tällä tavalla ja edetä tilannekuvan mukaisesti ja hyvin ketterästi, jos siihen vain on meillä riittävä mandaatti toimia. Tämä aikataulutusta tähän suositukseen, suunnitelmaan se on hyvin nopea, se tähtää siihen, että kesään mennessä tai kesän aikana tämän asian pitäisi jo muotoutua säännöksi ja rutiiniksi. Eli huhti-toukokuu, joka nyt siis huhtikuu kohta tässä jo päättyy, käytännössä toukokuun aikana toteutetaan vielä terveystarkastustoimintamallia niin kauan kunnes saadaan tämä velvoittava toimintamalli liikenteenharjottajille. Ja tässä tilanteessa myöskin, jos matkustajamäärät nousevat, olisi tarkoituksen mukaista että niistä maista, joissa tartuttavuus on todella matala, niin voitais harkita myöskin sitä, että luovutaan terveystarkastuksista näiden osalta, jolloin se ruuhkautuminen jossakin määrin helpottuu. Kesä-heinäkuussa tämä malli olisi jo velvoittava, täytyy olla terveystodistus matkalle lähtiessä eikä tarvitse enää koneessa pelätä, että onkohan tämä vierustoveri viruksen kantaja, joka sitten jää kiinni mahdollisessa tarkastuksessa myöhemmin. Olisi ehkä pitänyt tehdä tämä jo aikaisemmin. Meillä pitäisi olla tämä Finentry käyttövalmiina kesän alussa viimeistään niin, että se on täysin myöskin ulkomaalaisille mahdollinen. Ja sitten, kun EU-tasoinen tämmöinen Digital Green Sertifigate vihreätodistus otetaan käyttöön, minkälainen sitten

tuleekaan olemaan, niin ilmanmuuta siihen siirrytään sitten ellei sitten Finentry ole ketteryydeltään sen veroinen ja ehkä jopa parempi. Mutta joka tapauksessa kunnioitetaan näitä EU-linjauksia, mitkä otetaan käyttöön. Ja tavoitteena on siis se, että terveenä matkustaminen sallitaan rajoituksetta. Silloin matkailu ja muikin toiminta palaa nopeammin normaaliksi. Jos terveenä matkustetaan, siinä ei pitäisi olla mitään estettä. Ja lopulta sitten nämä järjestelmät integroidaan niin, että se pitäisi tulla rutiiniksi niin kauan, kun tämmöinen pandemia tai mahdollinen tuleva pandemia on. Niin meillä on valmis järjestelmä, jolla terveysstatus voidaan kunkin matkustajan osalta tarkistaa silloin, kun se on tarkoituksen mukaista ja sen täytyy olla velvoittavaa. Eli käytännössä tää suositus on aika yksinkertainen, ihan käytännönläheinen ja toteuttamiskelpoinen. Terveystodistukset täytyy esittää lähtömaassa, kun lähtee matkalle täytyy olla terve, täytyy olla tarkistusvelvoite kaikilla liikennöitsijöillä, jotka harrastaa tätä liikennöintiä, ja se takaa turvallisen maahan tulon. Meidän täytyy, niin kuin äsken puheenjohtajakin totesi, et täs täytyy tehdä nopeita päätöksiä ja linjauksia. Tää pitää sopia jo keväällä, siis nyt kevään aikana, jotta kesällä toimintamallit ovat selkeät ja täysin yksimielisesti sovittu ja se täytyy olla valtakunnallisesti selkeästi informoitavissa. Tarvittavat muutokset lainsäädäntö, jos semmosta tarvitaan, ne pitää tehdä. Se että meidän lainsäädäntö estää järkevä toiminnon, se ei ole kovin hyvää Suomelle. Tarvittavat toimenpiteet esimerkiksi tän terveystodistuksen tai Finentryn käyttö tulee tehdä viipymättä ja sitä, tänään oli kokous, viimeinen kokous missä sain vahvistuksen sille, että Finentry on kesäksi käyttökelpoinen laajassa käytössä. Ja sitten tietenkin pitäis ehkä pohtia myöskin sitä, että miten tää päätöksen teko nyt tän muuttuvan tilannekuvan kanssa menee, et onko se tällä hetkellä liian jäykkää vai pitäisikö sen olla ketterämpää ja nopeammin asioihin reagoivaa. Kiitoksia.

R. VILJANEN: Kovin paljon kiitoksia Eero Hirvensalolla ja nyt ensimmäisen kommenttipuheenvuoron pitää THL:n pääjohtaja Markku Tervahauta. Ole hyvä.

M. TERVAHAUTA: Kiitos puheenjohtajaa mahdollisuudesta pitää tässä kommenttipuheenvuoro ja kiitos myös Vantaalle näitten asioiden suunnittelusta ja junailusta ja aktiivisuudesta koko epidemian ajan. Ja muutenkin sitten tietysti tällä on ollut apua, tällä Vantaan toiminnalla koskien muita rajoja satamissa ja maarajoilla, joista kaikista on matkan varrella tätä virusta Suomeen tullut. Ja tuota tuossa nyt näkyy tuo tän hetkinen THL:n suositusluontoinen ohje tästä niinsanotusta kahden testauksen mallista, joka aika suurella todennäköisyydellä sitä terveysturvallisuutta nimenomaan sitten lisää. Jossa tietysti on kaks tavoitetta estää sen viruksen pääsyä maahan mahdollisimman tehokkaasti matkustajien mukana ja sitten toisaalta, et jos maahan pääsee, niin sitten mahdollisimman vähän ehtisi tulija sitä Suomessa levittämään tai jatkamaan edelleen jatkotartuntoina sitten epidemian levittämistä. Ja tää on ollu hyvä malli tämä kahden testauksen malli, joka sitten toki perustuu, niinku tos aikasemmin kävi ilmi siihen, että maahan tulevat matkustajamäärät on olleet pieniä ja nyt sitten, kun mennään kohti kasvavia matkustajamääriä, niin haasteita tulee. Ja silloin tarvitaan uudenlaisia keinoja toteuttaa ja varmistaa tätä terveysturvallisuutta rajoilla. Ja tarkoittaa käytännössä

sitä, että tämä aikasempi, nyt käytössä oleva malli ei enää tule kysymykseen, siihen ei kasvavilla matkustajamäärillä resurssit sitten riitä. Tuossa työryhmän puheenjohtaja Hirvensalo totes tästä terveenä matkustamisesta, niin ehkä siinä yhteydessä vielä hyvä muistuttaa siitä, että tälle taudille on ominaista se oireeton tartuttaminen, joka sitten nyt tässä esillä olevilla uusilla keinoilla saadaan todennäköisesti myös aika hyvin aisoihin. Ja siinä mielessä nyt tämä rokotustodistusten kehittäminen ja myöskin tää EU-tasoinen vihreänkortin, vihreäntodistuksen mukainen kehityskuva on tärkeä. Tosin siinä on vielä teknistä ja myöskin sitä EU-lainsäädännöllistä työtä edessä, että se ei aivan tässä huomenna vielä käytössä meillä ole. Ja myöskin sitten tulevia aikoja varten erittäin tärkeä kysymys on nimenomaan nämä virusmuunnosten yleistyminen ja esimerkkinä nyt sitten kysymysmerkki vielä Intiasta siinä, että onko esimerkiksi siellä jotakin sellaisia variantteja, jotka sitten tuo tähän asiaan haastetta ja pitää yllä tarvetta sit edelleen tuota terveysturvallisuustyötä rajoilla tehdä. Toisaalta sit nää testaustodistukset, joittenka osalta sitten täytyy olla varmaa siitä, että ne ovat aitoja, oikeasti testattuun tilanteeseen perustuvia todistuksia eikä tekaistuja asiakirjoja. Ja sitten toisaalta ihan samalla tavalla todistus sairastetusta covid-infektiosta, niin on oltava meillä sellaiset mallit EU:ssa ja ylipäätään niin kuin matkailua tukemassa, että näihin todistuksiin ja niiden informaatioon voidaan suhtautua luottavaisesti. Ja sitten vielä tietysti voi olla, että on edelleenkin jonkinmoinen määrä niitä, joilla ei ole mitään todistuksia ja silloin täytyy olla mahdollisuus toteuttaa myös näitä kahden testin mallin mukaisia menettelyitä edelleen, silloin kun tarve siihen on. Mutta että näillä muilla keinoilla saadaan sitten paljon vähemmän sitä painetta siihen ja vähennettyä painetta siihen terveysturvallisuustyöhön siellä rajoilla näitten todistuskäytäntöjen ja ennen kaikkea tuon ennakkotestitodistuksen kautta nyt tässä ehkä ensilinjassa. Kiitos puheenjohtaja tässä.

R. VILJANEN: Monet kiitokset Markulle tästä. Sen verran ehkä haluaisin kommentoida vielä tähän lisää, että täs on ajatuksena tosiaan, että terveystestejä kuitenkin säilyisi lentokentällä. Jolloin jos tulee tällainen yllättävä tilanne, että henkilöllä ei ole kuitenkaan todistuksia, niin lentokentällä on toimintavalmius kuitenkin olemassa. Seuraavan kommenttipuheenvuoron pitää Helsingin pormestari Jan Vapaavuori, ole hyvä Jan. Puheenvuoro on sinun.

J. VAPAAVUORI: Kiitos puheenjohtaja. Haluaisin aloittaa kiittämällä Vantaan kaupunkia ja kaupunginjohtaja Viljasta tästä tämän tärkeän työn koko juoksemisesta ja myös koko työryhmää ja sen puheenjohtaja Eero Hirvensaloa hyvin tehdystä työstä. Tässä työssä on luonnollisesti fokuksena ollut ennen kaikkea Helsinki-Vantaan lentokenttä, jonka merkitys koko kansakunnalle ja myös Helsingille on äärimmäisen suuri. Helsingin tulokulmasta katsomme toki asiaa myös Helsingin satamien tulokulmasta, jossa tilanne osin eroaa siitä, mitä se on lentokentällä. Johtuen sekä siitä, että matkustajaprofiili on hieman erilainen, siitä että yksittäisestä aluksesta voi maahan tulla vielä olennaisesti isompia määriä kerrallaan, kun lentokentällä ja ehkä ennen kaikkea sen takia, että matkustajaterminaalit ovat huomattavan paljon ahtaampia ja pienempiä. Eroista huolimatta niin isossa kuvassa

ongelma on sama ja myöskin johtopäätökset. Turvallinen ja sujuva maahantulo on yksi keskeisimpiä tapoja avata suomalaista yhteiskuntaa, varmistaa taloudellinen selviytyminen ja palautuminen koronakriisistä. Samaan aikaan se on yksi keskeisimpiä korona epidemian hallintaan liittyvistä riskeistä. Tilanne on epidemian hillinnän näkökulmasta tällä hetkellä suhteellisen hyvä. Voimassa olevat maahantulorajoitukset takaavat sen, että rajoilla pystytään terveysturvallisen maahantulon varmistaviin toimenpiteisiin. Esimerkiksi Helsingin satamissa tilanne on tällä hetkellä oikein hyvin hallinnassa. Tämä tilanne on, kuten on käynyt ilmi, kuitenkin selkeästi väliaikainen ja tarve matkustamisen laajemmalle avaamiselle on kova. On kuitenkin selvää, ettei nykyistä terveysturvallisuuden mallia voi skaalata enää juurikaan ylöspäin, vaan maahantulolle on luotava sellainen malli, joka kestää sekä aikaa että matkustajamäärien kasvua. Tässä hengessä olemme ensimmäisen kerran olleet yhteydessä maan hallitukseen jo ennen joulua. Ehdotimme mallia, jossa yhdistämällä ennakkollista testausta ja sähköistä dokumentaatiota maahantuloa olisi mahdollista skaalata turvallisesti ylöspäin, kun epidemiatilanne sen mahdollistaa. Koko mallin runko on sama kuin suurimmassa osassa Euroopan maita, valtiotason päätös ennakkollisen testin vaatimuksesta maahantulolle. Syystä tai toisesta hallitus ei ole halunnut edes harkita tähän malliin siirtymistä, vaan suunnittelee exit-suunnitelmassaan, että nykyisillä järjestelyillä voidaan kesä-heinäkuussa avata sekä työmatka- että perheperustaista matkustamista, kunnes Euroopan laajuinen koronapassin käyttö mahdollistaisi matkustamisen laajamittaisemman avaamisen epidemiatilanteen parantuessa. Tämä on Helsingin satamien näkökulmasta mahdoton ratkaisu, jos nykyisellä mallilla satamien henkilöliikenne edes kaksinkertaistuu, syntyy kaaos. Satamat on rakennettu joutuisan maahantulon tarpeisiin, missä terminaali-alueella vietetään mahdollisimman vähän aikaa. Terminaalit ja satama-alueet ovat ahtaita ja sijaitsevat Vuosaarta lukuun ottamatta asutuksen keskellä. Esimerkiksi Länsisatamaan ei kerta kaikkiaan mahdu sellaista määrää autoja ja ihmisiä jonottamaan. Jos yksi terveystarkastus kestää edes kaksi minuuttia, voi jokainen laskea mitä se tarkoittaa, jos laivasta purkaantuu ulos samanaikaisesti esimerkiksi 1 000 ihmistä. Itse asiassa voin laskea sen teille. Kymmenelle neuvontapisteellä, jotka muuten eivät siis mahdu satamiin, jonon purkaminen kestää yli kolme tuntia ja suuri osa jonotuksesta tapahtuu laivassa sisällä. Lisäksi seuraavassa puolen tunnin päästä tulevassa laivassa voi olla 1 500 matkustajaa lisää. Lähellekään normaaliliikenteen palautuminen tarkoittaisi Messuhallin kokoista lisärakennuksia jonottamiseen keskustasatamien eteen. Helsingin satama on Euroopan suurin matkustajasatama. Tämä ei ole vain järjestelykysymys. Myös henkilöstöressurssien tarve olisi valtava. Nykymalli johtaisi myös sekä matkustajia että rahtia kuljettavien alusten kääntöaikojen venymiseen, mikä taas haittaisi logistiikkaketjuja ja sitä kautta heikentäisi koko maan talouselämän edellytyksiä. Nykyinen testaukseen perustuva malli ei siis missään olosuhteissa voi olla maahan tulemisen malli matkailun vapautuessa. Pelkkä testitodistuksen tarkastaminen jokaiselta matkustajalta on satamatiiloissa lähes mahdotonta, puhumattakaan laajemmasta terveysneuvonnasta tai testaamisesta. Lentokentällä todistusten tarkastaminen ehkä vielä jotenkin, ehkä voisi onnistua. Me olemme vaatineet jo monta kuukautta

sekä negatiivista ennakkotestitulosta että sähköistä järjestelmää pakolliseksi. Sähköisellä ennakkorekisteröitymistä vaativalla järjestelmällä olisi mahdollista automatisoida tarkistuksia tapahtuvaksi lähtösatamassa. Nyt viimeistään on aika keskittyä oikeasti toimiviin, skaalautuviin ja turvallisiin maahantulon mahdollistaviin toimiin eikä härkämpäisesti pitää kiinni mallista, jonka pohjalta matkustamista ei ainakaan Helsingin satamissa ole mahdollista avata. Kiitoksia rouva puheenjohtaja.

R. VILJANEN: Monet kiitokset pormestari Jan Vapaavuorelle ja mennään kommenttipuheenvuorossa eteenpäin, seuraavana meillä on Finavian toimitusjohtaja Kimmo Mäki, ole hyvä.

K. MÄKI: Kiitoksia arvoisat puheenjohtajat. Arvoisat kuulijat naiset ja herrat, koronakriisi on ollu raskasta meille kaikille suomalaisille. Sillä on ollut vaikutusta paitsi meidän jokaisen jokapäiväiseen elämään, niin myös talouteen ja työllisyyteen. Lentoliikenteen matkustamisen merkitys meille on valtava. Paitsi se työllistää paljon, niin sillä on vaikutusta myös koko Suomen kilpailukykyyn, kun se matkustaminen ja talouden palautuminen lähtee käyntiin. Jos Suomi ei kykene palautumaan matkustamisessa ja lentoliikenteessä muitten maitten ja muitten lentoasemien tahtiin, on riskinä että pysyvästi menetetään kilpailuasema, kuten Viljanen tuossa avauspuheenvuorossaan kertoi. Nyt on tärkeätä, et me lähdetään aktiivisesti edistämään tätä asiaa. On erinomaista, että Suomen hallitus on valmistellut tämän exit-strategian, jossa on kuvattu ne periaatteet, jolla voitaisiin avata matkailua. Nyt olisi tärkeätä mennä eteenpäin siinä, että miten me käytännössä voitaisiin lentoasemilla ja muilla rajanylityspaikoilla hoitaa se asia terveysturvallisesti. Kuten tuossa pormestari Vapaavuori puheenvuorossaan totesi, haasteita on varmasti satamaterminaaleissa. Näitä vastaavia haasteita on aivan yhtä lailla lentoasemilla, jos matkustaminen lähtee palautumaan ja toimintamallia ei suunnitella. On myös syytä huomata esille tullut seikka, että jos sisärajarakastuksista luovutaan, täytyy olla selkeitä että kenellä on mandaatti toimia ja millä tavalla, kun matkustajaliikennettä ohjataan ja ja johdetaan. Ja siinä näkökulmassa tää lainsäädännön näkökulma on syytä huomioida. On erinomaista, että meillä on tässä hyvä suunnitelma tai ehdotus olemassa, joka on tehty laajalla osaamis pohjalla ja lämmin kiitos työryhmän puheenjohtajalle ja ryhmälle siitä. Ja nyt on tärkeätä se, että ihan aidosti lähdetään suunnittelemaan käytännössä tän ehdotuksen pohjalta sitä, että miten kukin toimii ja missä roolissa, siinä vaiheessa kun palautuminen lähtee liikkeelle. Täs keskeisiä havaintoja on muun muassa se, että ennen matkaa tulisi varmistaa oikeus matkustaa tai että on terveysturvallisuus kunnossa ja tää on oikeastaan ainut tapa, jolla me vältetään lentoasemilla puuroutuminen, tautien leviämisen riskit ja hallitsemattomat tilanteet myös asiakaskokemuksen ja Suomen maineen näkökulmasta. On myös hyvä pitää mielessä se, että nää matkustamisen rajoitukset olisi syytä asettaa terveysturvallisuuden näkökulmasta. Sillä kriteerien ei tulisi perustua matkustamisen syyhyn tai kohdemaahan, vaan siihen että onko se terveysturvallisesti perusteltua. Lentoasema on käyntikortti Suomesta, se on oikeastaan monesti ensimmäinen kosketuspinta Suomeen, suomalaisuuteen, monille viimeinen ja joillekin jopa ainoa. On tärkeää, että ne huolehditaan siitä, että

toimitaan paitsi terveysturvallisesti myös sujuvasti ja siten, että matkustajien myös ulkomaalaisten tarpeet siellä huomioidaan ja myös se turvallisuudentunne. Ja oikeastaan, jotta me siihen päästään on tärkeitä, että näiden suosituksia mitä työryhmä on tehnyt, niin hyödynnetään. Ja toivon, että työryhmän erinomainen esitys huomioidaan ja suunnitelma tältä pohjalta käynnistetään. Kiitos puheenjohtaja.

R. VILJANEN: Monet kiitokset Finavian toimitusjohtaja Kimmo Mäelle ja seuraavaksi viimeisen kommenttipuheenvuoron pitää Finnairin toimitusjohtaja Topi Manner. Ole hyvä.

T. MANNER: Hyvää iltapäivää kaikille täällä salissa ja myöskin etäyhteyksien päässä. Ja kiitoksia kaupunginjohtajalle tämän työryhmän asettamisesta ja kiitos työryhmälle, puheenjohtaja Hirvensalolle hyvin nopealla aikataululla laadukkaan raportin tuottamisesta. Finnairille on erittäin tärkeää, että tässä on kyseessä monialainen työryhmä, josta löytyy paras käytännön asiantuntemus rajaturvallisuuden, terveysturvallisuuden hoitamisesta ja samalla myöskin työryhmässä on asiantuntemusta suurten matkustajamäärien sujuvasta hoitamisesta, on sitten kyseessä lentokenttä tai satama. Viime viikon keskiviikkona Suomen hallitus esitteli suunnitelmansa koronarajoitusten purkamisesta. Tässä Suomen hallituksen suunnitelmassa hyvää on se, että se asettaa tavoitteen ja periaatteet matkailun avaamiselle. On myöskin hyvä, että matkailun osalta nämä periaatteet rakentuvat EU:n vihreän todistuksen varaan. EU:n vihreää todistus lähtökohtaisesti mahdollistaa rokotetodistuksen avulla, ennakkotestitodistuksen avulla tai todistuksella sairastetusta taudista vapaan liikkuvuuden periaatteen käyttöönoton jälleen, voimaan tullessaan kesäkuun lopussa Euroopan Unionin alueella. Samaan hengenvetoon on kuitenkin todettava, että Suomen exit-suunnitelma kaipaa paljon konkretiaa siitä, miten ja millä aikataululla matkailua voidaan avata erityisesti rajoilla tapahtuvan terveysturvallisuuden näkökulmasta. Ja myöskin on huomattava, että tämä EU:n vihreätodistus nyt ei ehdi vastaamaan niihin tarpeisiin, mitä lentokentällä ja satamissa on toukokuussa ja kesäkuussa, aivan kuten aiemmissa puheenvuoroissa tuli esille. Sen sijaan tämän työryhmän työ vastaa nimenomaan niihin konkreettisiin kysymyksiin, mihin matkailu tällä hetkellä kaipaa vastauksia. Eli siinä missä Suomen hallituksen exit-suunnitelma asettaa ikään kuin tavoitteen matkailun avaamisesta, tämän työryhmän työ tuo esiin käytännön tiekartan siitä, miten tähän tavoitteeseen päästään. Lentoyhtiöille, Finnairille luottamus ja turvallisuus on täysin avainasemassa. Me ollaan pandemian aikana tehty paljon toimenpiteitä, jotta me voidaan pitää huolta asiakkaiden terveysturvallisuudesta. Muun muassa jo toukokuussa viime vuonna otettiin käyttöön maskit koneen nousun edellytyksenä ja nyt tammikuussa otettiin käyttöön ennakkotestitodistukset Suomeen saapuvan liikenteen osalta koneen nousun edellytyksenä. Itse asiassa ainoana Suomeen liikennöivänä lentoyhtiönä noudatettiin THL:n suositusta tältä osin. Ja tämän takia nyt pandemian aikana meillä ei ole ollut ainuttakaan meillä tiedossa olevaa Finnairin koneesta lähtöisin olevaa tartuntaketjua. Matkustajamäärien vähitellen nyt kasvaessa kesää kohti yksittäisten

yhtiöitten vapaaehtoiset toimet eivät enää kuitenkaan riitä. Ennakoitavuutta ja selkeyttä tarvitsevat matkustajat, tarvitsevat lentoyhtiöt,, muut kuljetusyhtiöt ja kaikki matkailualan toimijat. Työryhmällä on monia hyviä ehdotuksia vapaamatkustus hyvin pienen tartuntariskin maista, rokotetodistusten käyttöönotto heti jo ennen EU:n vihreän todistuksen käyttöönottoa, velvoittavuus ennakkotestin osalta, pikatestien laajempi käyttö, Finentryn laajempi käyttö. Nää on kaikki erittäin tärkeitä asioita. Suomen pohjoinen maantieteellinen sijainti on asia, joka nostaa saavutettavuuden ja kansainväliset yhteydet erityisen tärkeäksi asiaksi meidän koko yhteiskunnan kannalta. Ja tämän takia kansainvälisten liikenneyhteyksien palauttaminen pitää olla Suomen exit-suunnitelman keskiössä. Meidän ei oo varaa jäädä askeltakaan jälkeen kansainvälisen liikenteen avautuessa ja muun maailman avautuessa matkailulle. Ja sen takia me Finnairina toivotaan, että tämän työryhmän tarjoamat konkreettiset askelmerkit matkailun avaamiseksi otetaan hyvin vakavasti ja ei oteta pelkästään vakavasti, vaan otetaan myöskin pikaisesti käyttöön Suomen exit-suunnitelman jatkoksi. Kiitos.

R. VILJANEN: Monet kiitokset toimitusjohtaja Topi Mannerille ja nyt pyydän, että viestintäjohtaja Päivi Rainio ottaa ohjat käsiin ja lähdetään median kysymyksiin. Olkaa hyvä ja Päivi vastaanottaa kysymyksiä.

P. RAINIO: Kysymyksiä ja täällä onkin jo ensimmäisenä Ilkka Jauhiainen -.

I. JAUHIAINEN: Joo, siis Ilkka Jauhiainen Talouselämä ja Kauppalehti. Mä oisin, mulla on useampikin kysymys. Yks on se, et miten tää Finentry käytännössä toimis? Ja tossa puhuttiin sähköisestä dokumenttien tarkastamisesta niin, jos joku vaikka Etelä-Italiassa hankkii koronatestin, niin miten se saadaan semmoiseen järjestelmään, jotta sitä voidaan tarkastella Suomessa? Ja sitten kolmas kysymys on tällänen, että olisiko se vaadittu negatiivinen testituloks TCR-testi vai esimerkiksi antigeenitesti? Ja jos on antigeenitesti, niin huolestuttaako se, että tän testin tarkkuus tai sensitiivisyys ei oo läheskään samalla tasolla, kun TCR-testi.

P. RAINIO: Joo, otetaan tähän heti vastaus ja ilmeisesti se on Eero Hirvensalo.

E. HIRVENSALO: Sovellukset joilla tällä hetkellä pystytään osoittamaan tietty status tarkoittaa sitä, että jokaisella tätä ohjelmaa käyttävällä täytyy olla kännykkä ja siihen varmasti löytyy QR-koodipohjainen tapa, jolla se pystytään se dokumentaatio tekemään. Juuri tätä loppuvaiheen hiontaa nyt tehdään, että se pystytään saamaan käyttöön sillä tavalla, että se olisi todennettavissa siinä matkalle lähtiessä. Ja tavoite on se, että tällä pystyttäis, tätä pystyisi käyttämään myös muu kuin suomalainen, siis myös ulkomaalainen pystys rekisteröitymään tähän järjestelmään. Ja tämä on se tavoite, jolla se voidaan tehdä. Se että miten näitä eri testausmenetelmiä arvotetaan ja hyväksytään, se on sitten asia joka täytyy varmasti erikseen linjata ja tässä varmasti sitten THL:n asiantuntijat on tahoja, joita kuullaan ja joita pohditaan, mikä se tapa on. Mutta tällä hetkellä näyttäs siltä, et se TCR-testaus kuitenkin on se

Golden standard, joka kaikkein tehokkaimmin tätä negatiivista arvoa on voinut vahvistaa.

T. HYTTINEN: Jes, hienoa kiitos. Tuomo Hyttinen Iltalehdestä tosiaan. Onks täs arvioitu, että kuinka paljon tartuntojen määrä tai riskit muuten lisääntyis, kun rajoja ruvetaan avaamaan. Meillähän keväällä koronapandemia paheni oleellisesti sen takia, että nää variantit päästörajojen yli tänne Suomeen.

E. HIRVENSALO: Jos katsotaan se kokonaismäärä, niin noin 75000:n testin tuloksena on 1 500 positiivista näytettä ollut. Et se on ollut koko ajan kohtalaisen matala. Ilman muuta tähän sisältyy se riski, että jos joku uus variantti syntyy, niin silloin täytyy olla herkällä korvalla ja tämä täytyy tarkastella erikseen. Mut tällä hetkellä, jos ajatellaan niinku viime syksynäki meil oli pitkä aika, tämmöinen latentti vaihe, jolloin meillä ei ollut tiedossa mitään erityistä uhkaa ja silloin se oli hyvin matala se positiivisten osuus. Ja silloin vois sanoa, että hyvin vähän sitä matkailun kautta tuli Suomeen sitä lisä tartuttavuusriskiä verrattuna siihen, mitä maan sisällä syntyi omasta takaa.

P. RAINIO: No niin, tänne tuli Eero Hirvensalolle jatkokysymys täällä Teamsissa vielä. Että miten tähän tekniseen järjestelmään luodaan se pääsy? Olisiko pääsy vain terveydenhuollon ammattilaisilla, auktorisoiduilla terveystoimijoilla, vai voiko dokumentin syöttää järjestelmään kuka vaan?

E. HIRVENSALO: Ne on niitä yksityiskohtia, jotka täytyy tässä vielä ratkasta. Mä ymmärsin näin, että se pystytään sinne kuitenkin tekemään niin luotettavasti, että se on riittävällä varmuudella oikeaksi osotettavissa siinä lähtötilanteessa. Mutta nää on niitä yksityiskohtia, joita täytyy nyt hioa ja täytyy, kun tähän saadaan tahtotila, että näin tehdään. Niin se pystytään se loppurutistus varmaan saamaan aikaan. Tällä hetkellä meillä ei ole päätöstä tämän järjestelmän käytöstä ja se ehkä hidastaa sitä myös tämän loppuvaiheen kehitystä.

R. VILJANEN: Täshän on myöskin kysymys siitä, että edellytettäisi että nyt lainsäädännössä säädetään, että terveystarkistus tehdään jo lähtömaassa. Jolloin Suomeen voi tulla vain tän terveystarkastuksen tehtyä. Ja näinhän esimerkiksi Tanska on ilmoittanut, että jopa kaksi testitulosta täytyy olla ennen kuin sinne voi matkustaa.

E. HIRVENSALO: Tietenkin on myös näin, että tämä Finentry ei ole ainoa tapa todistaa, siis muukin todistus, muukin näyttö siitä terveydentilasta täytyy tietysti voida hyväksyä.

P. RAINIO: Hyvä seuraava kysymysvuoro on Elina Ranta ja Sanoma. Ole hyvä Elina.

E. RANTA: Kiitoksia. Olisin kysynyt sitä, että kun Finnair esimerkiks ilmoitti tossa, että toukokuussa poistuu alle 16-vuotiailta matkustajilta tämä

terveystodistusvaatimus, mut sit on suosituksena tää negatiivinen testitodistus. Niin miten tässä suunnitelmassa, siis lasten alle 16-vuotiaiden käytännöt tai säännöt, niin minkälaisia ne on?

E. HIRVENSALO: (-)[43:37] Erikseen lähdetty tästä nyt ikää, iän määrittelyn osalta tekemään rajoituksia, et käytännössä Isähtökohtasesti se olisi samanlainen kuin se käytäntö on muutenkin lasten kanssa. Ihan pikkulapsiltahan tätä näytettä ei oo otettu tähän mennessä. Tää on tietysti hieman hankala määrittää sitä tarkkaa ikää ja riippuu siitä testin luonteesta, mikä se on. Tää on yksityiskohta joka täytyy ratkaista sitten, kun tämä otetaan käyttöön.

T. MANNER: Finnairin näkökulmasta ehkä voisin lyhyesti kommentoida, että kun katsotaan miten lasten matkailua tällä hetkellä testauksen osalta käsitellään monissa Euroopan maissa, niin nimenomaan lapsille ehkä erityisryhmänä niin pikatestauksen käyttö voi myöskin sitten testauksen helpon käytettävyyden osalta, ni olla hyvinkin tarkoituksenmukainen tapa.

P. RAINIO: Ilmeisesti ei, nyt siinä Teamsin päässä olevia kysymyksiä ja seuraavaksi oli tarkoitus kysyä paikan päällä olevalta medialta, että haluatteko esittää tässä kohtaa kysymyksiä?

P. RAINIO: (-)[44:52] oli käsi pystyssä siinä.

P. RAINIO: (--) ole hyvä.

PUHUJA: Kiitoksia. Finnairin johtaja Topi Mannerilta kysyin, kun tämä lentoliikenne on nyt meidän Suomen ja (--)[45:05] kannalta äärimmäisen tärkeä (--). Ja jotta tähän nyt sitte niinkun talouselämä pyörät pyörimään ja (-) ja ihmiset matkustamaan työasioissa myöskin eri puolille maailmaa, joka olis äärimmäisen tärkeää. Mikä on nyt, nyt on hyvät mallit tässä niinku on kuunnellu kaikkia, niin mikä on tää, tai mitkä ovat ne suurimmat esteet tässä muidenkin lähteä liikkeelle?

T. MANNER: Kyllä varmasti sillä lailla, jos ajatellaan Suomen tasolla, mutta myöskin ihan Euroopan tasolla ja globaalisti, niin rokotekattavuuden eteneminen on hyvin keskeistä sen suhteen, että (-)[46:09] väestön osat voidaan suojella ja (-) on mahdollista, et se on se perustekijä mikä tarvitaan. Ja siinä nyt Suomessa ja Euroopassa ollaan etenemässä kiihtyvää vauhtia. Itseasiassa globaalitasolla viime viikonloppuna rokotteitten määrä, annettujen rokotteitten määrä ylitti miljardin virstanpylvään, joka on merkittävä asia. Sen jälkeen, kun haavoittuvaiset ryhmät on kunnossa, niin silloin tarvitaan näitä käytännön terveysturvallisuus toimenpiteitä rajoilla. Mä en lähde niitä nyt uudelleen erittelemään, mutta käytännössä tämän työryhmän (-) kaikkineen ehdotuksineen vastaa siihen. Ja nimenomaan näitä käytännön toimenpiteitä tarvitaan, jotta matkailun kansainvälisten liikenneyhteyksien tuoma sosiaalinen hyvä yhteiskunnalle, Suomelle ja

suomalaisille, Vantaan kaupungille voi jatkua. Ja sen asian tiimoilta tietenkin myöskin tämä työryhmä on laitettu liikenteeseen.

P. RAINIO: Kiitos. Ja seuraava puheenvuoro siellä, ole hyvä.

R. KANTOLA: Raija Kantola MTV:ltä. En tiedä onko Markku Tervahauta THL:stä vielä linjoilla. Olisin kysynyt näistä rokotuksista, että mitkä rokotukset oikein hyväksytään, jos siel on jotain valinnaisia. Että jos on viittä erilaista rokotusta, niin hyväksytäänkö se ja pitääkö olla kaksi rokotusta? Ja mikä tuolla terveystodistusta (-)[47:54].

R. VILJANEN: Nyt taitaa olla niin, että Marko Tervahauta ei ole enää, että hänellä oli minun mielestäni kiire.

P. RAINIO: Joo, ei ole valitettavasti enää paikalla. Osaako joku muu läsnäolijoista vastata?

T. MANNER: Voisin sen verran tarttua tähän kysymykseen, että kun me katsotaan eurooppatasolla tätä Euroopan vihreää todistusta, niin Euroopan vihreät todistus on saatavissa EMA:n European medicine agency:n hyväksymien rokotteiden perusteella ja se on saatavissa, kun rokotettu on saanut ensimmäisen piikin. Sen jälkeen jää meidän nykykäsityksen mukaan jäsenvaltioitten määritettäväksi, et mitä vapauksia saa esimerkiksi ensimmäisen piikin jälkeen. Mutta tämä Euroopan vihreätodistus on nyt EU:n rattaissa käsittelyssä, se on menossa Euroopan parlamenttiin päätökseen ja tähän (-) tulee varmasti siinä prosessissa vielä sitten lisää selkoa.

P. RAINIO: Hyvä.

E. HIRVENSALO: Mä kommentoin tähän vielä pikkusen lisää. Etenkin tässä tarvitaan näitä linjauksia, mutta tämän ison kuvan muutos täytyy myöskin hahmottaa. Mitä suuremmaksi Suomessa rokotuskattavuus tulee, sen pienemmäksi jää sen riskin vaikutus, joka otetaan, jos hyväksytään esimerkiksi yhden rokotuksen tulijan tai minkä tahansa rokotuksen tulo Suomeen. Nää täytyy suhteuttaa tähän nykyiseen kuvaan, ei siihen mikä meil oli vuosi sitten.

PUHUJA: (--) [49:51] uutinen just tästä Intia tilanteesta, et (--) Finnairilla (-) suojaa lentoja aikaisemmin, miten et nyt sit tulevaa kesää ajatellen niinku suhtaudutte nimenomaan näihin maihin, joissa on (--) ?

T. MANNER: Niin Aasian liikenteen osalta katsotaan hyvin tarkkaan kunkin maan rokotekattavuuden etenemistä, me katsotaan matkustusrajoituksia ja sitten me katsotaan virustilanne kussakin maassa. Aasia on iso paikka. Aasiasta kun puhutaan yleisesti ottaen, niin virustilanne on hyvinkin maltillinen Kiinassa, Japanissa, Etelä-Koreassa, Singaporen tyyppisissä maissa ja siellä myöskin rokotekattavuus nyt etenee. Intia on asia erikseen ja Intian viimeinen virusaalto on ollut hyvin merkittävä.

Finnairilla on ollut ennen pandemiaa yksi reitti Intian Delhiin ja meillä ei ole mitään suunnitelmia avata tätä reittiä nyt tulevan (-).

P. RAINIO: Oliko täällä lisää kysymyksiä? Jos ei, niin -.

I. JAUHIAINEN: Mul on vielä yks kysymys. Täs on edelleen Jukka Jauhiainen Talouselämästä ja Kauppalehdestä. Oliko siis niin, että tää ehdotettu todistus mahdollistaisi tai pitäis sisällä, joko tiedon saadusta rokotuksista, negatiivisesta testituloksesta tai jo sairastetusta taudista? Et siin ois nää kaikki kolme mukana?

E. HIRVENSALO: Näin on ehdotettu.

R. VILJANEN: Lämmin kiitos siitä, että tulitte tähän mediatilaisuuteen ja ennen kaikkea lämmin kiitos työryhmän puheenjohtajalle Eero Hirvesalolle. Vielä monet kiitokset myös kaikille teille, jotka piditte kommenttipuheenvuoron sekä myöskin median edustajille ja kaikille kuuntelijoille, jotka olivat paikalla. Kun rajavalvonta pääosin tulee poistumaan 25.5., on tällä asialla jo kiire. Suurten matkustajamäärien vuoksi ennakoimme siis kasvua niin, kuten tässä hyvin kävi esimerkiksi pormestari Vapaavuoren puheenvuorossa, niin satamassa tai kentällä toimivaa nykyistä mallia ei voida enää skaalata ylöspäin. Eli täytyy saada terveysturvallinen hallittu järkevä malli, joka kuitenkin mahdollistaa elpymisen. Meidän tän ehdotuksen tavoitteena on varmistaa turvallinen matkustaminen. Ne jotka kantavat helposti leviävää vaarallista, jopa kuolemanvaarallista virusta, he eivät kuulu lentokoneeseen tai satamaan. Ja sen takia tässä ehdotetaan, että terveystarkistus tehdään jo lähtömaassa. Tämä edellyttää siis hallitukselta lainsäädännön valmistelua, me näemme että Euroopan Unionin Green card -menettely ei Suomessa ehdi vielä tänä kesänä, ehkä ei koko kesänäkään käyttöön. Varsinkaan kun valmisteluakaan ei ole vielä aloitettu. Lähetämme samalla terveisiä hallituksen neuvotteluihin, tämän ehdotuksen talousvaikutus on Suomelle merkittävä, niin tulojen kuin työpaikkojen kannalta. Tämä on tärkeä asia. Elikkä tarvitaan ennakoivuutta, tarvitaan selkeä malli ja tähän toimeen on pikaisesti tartuttava. Kiitoksia kovin paljon teille tästä tilaisuudesta, tilaisuus on päättynyt. Kiitos.